

คู่มือการป้องกัน ระวังอัคคีภัย

และแผนฉุกเฉิน

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

พ.ศ. 2567

คำนำ

ตามกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการ ดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555 ข้อ 4 ในสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป นอกจากต้องปฏิบัติตามข้อ 3 แล้ว ให้นายจ้างจัดให้มีแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ประกอบด้วย การตรวจตรา การอบรม การรณรงค์ ป้องกันอัคคีภัย การดับเพลิง การอพยพหนีไฟ และการบรรเทาทุกข์ ให้นายจ้างจัดเก็บแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ณ สถานประกอบกิจการพร้อมที่จะให้ พนักงานตรวจความปลอดภัยตรวจสอบได้ ตามกฎกระทรวง ข้อที่ 27 สถานประกอบกิจการทุกแห่ง ต้องจัดให้บุคลากรอย่างน้อยร้อยละ 40 ของจำนวน บุคลากร ในแต่ละหน่วยงานของสถานประกอบกิจการนั้น ผ่านการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นไปตามกฎหมาย เรื่องการป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบกิจการ เพื่อความปลอดภัยในการทำงานสำหรับบุคลากร และเกณฑ์สำนักงานสีเขียว หมวดที่ 5 สภาพแวดล้อมและความปลอดภัย 5.5 การเตรียมพร้อมต่อสภาวะฉุกเฉิน

ทั้งนี้การเกิดเพลิงไหม้ในสถานประกอบกิจการ ส่งผลก่อให้เกิดความเสียหายและเสียชีวิต อาคารสถานที่ อุปกรณ์ต่างๆ รวมถึงความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของสถานประกอบกิจการ ส่งผลกระทบให้การปฏิบัติงานหยุดชะงัก เพื่อการป้องกันมิให้เกิดเพลิงไหม้หรือการจัดการระงับเพลิงในขั้นต้น ไม่ให้เพลิงไหม้ลุกลามใหญ่โตนั้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงได้จัดทำ “คู่มือการป้องกันระงับอัคคีภัย แผนฉุกเฉิน” เล่มนี้ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติการฝึกอบรมการ ดับเพลิงขั้นต้น จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้นำไปใช้ปฏิบัติได้ต่อไป

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรภัสสร อ่อนเกิด)

ผู้อำนวยการ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี
สารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ธันวาคม 2567

สารบัญ

- 1.วัตถุประสงค์
- 2.ขอบเขต
- 3.ทฤษฎีการเกิดเพลิงไหม้
- 4.การแบ่งประเภทของไฟ
- 5.การป้องกันแหล่งกำเนิดไฟฟ้าของการติดไฟ
- 6.วิธีดับเพลิง
7. ทำอย่างไรเมื่อเกิดเพลิงไหม้
8. เครื่องมือดับเพลิงชนิด ต่าง ๆ
9. วิธีการใช้อุปกรณ์ดับเพลิง
10. ขั้นตอนการดำเนินงานป้องกัน ระวังอัคคีภัย และแผนฉุกเฉิน
 - 10.1. ก่อนเกิดเหตุเพลิงไหม้
 - 10.1.1 แผนการอบรมป้องกันและระวังอัคคีภัย
 - 10.1.2 แผนรณรงค์ป้องกันอัคคีภัยแผนการตรวจตราเพื่อป้องกันอัคคีภัย
 - 10.2. ขณะเหตุเพลิงไหม้
 - 10.2.1 แผนระวังอัคคีภัย
 10. 2.2 แผนอพยพหนีไฟ
 - 10.3. หลังเกิดเหตุเพลิงไหม้
 - 10.3.1 แผนบรรเทาทุกข์ แผนปฏิรูปฟื้นฟู

เอกสารอ้างอิง

ภาคผนวก

1. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการป้องกันการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินจากอัคคีภัย
2. เพื่อสร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยต่อบุคลากร และผู้เข้ารับบริการกรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้
3. เพื่อลดอัตราความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุอัคคีภัย
4. เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อพนักงานในสถานประกอบการ

2. ขอบเขต

กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการ ดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555 ข้อ 4 ในสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป ต้องจัดให้มีแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ประกอบด้วย แผน ตรวจสอบตรา แผนการอบรม แผนรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย แผนการดับเพลิง แผนอพยพหนีไฟ และแผนบรรเทาทุกข์ โดยจัดให้เก็บแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ณ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พร้อมให้บุคลากรตรวจสอบความปลอดภัยตรวจสอบได้

แผนปฏิบัติการป้องกันและรองรับเหตุฉุกเฉิน กรณีอัคคีภัย ฉบับนี้ใช้สำหรับ พื้นที่ของ “สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี” เท่านั้น โดยครอบคลุมถึงบุคลากร ผู้เข้ารับบริการ และบุคคลภายนอก ซึ่งมีองค์ประกอบของแผนที่ต้องดำเนินการในภาวะการณ์ที่ต่างกัน คือ ก่อนเกิดเหตุอัคคีภัย ขณะเกิดเหตุอัคคีภัย และหลังเกิดเหตุอัคคีภัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

3. ทฤษฎีการเกิดเพลิงไหม้

การสันดาป หรือการเผาไหม้(COMBUSTION) คือ ปฏิกิริยาเคมีที่เกิดจากการรวมตัวของเชื้อเพลิง กับออกซิเจน ซึ่งเป็นผลให้เกิดความร้อนและแสงสว่างกับสภาพการเปลี่ยนแปลง ไฟจะเกิดขึ้นได้ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 อย่าง หรือเรียกว่า ทฤษฎีสามเหลี่ยมของไฟ คือ 1. เชื้อเพลิง 2. ความร้อน 3. ออกซิเจน

เมื่อเกิดไฟขึ้น และมีการเกิดไฟอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 อย่าง เป็นองค์ประกอบของการลุกไหม้อย่างต่อเนื่องมีผลให้เกิดเพลิงไหม้เรียก ทฤษฎีปิรามิดของไฟ (Tetrahedron)

1. เชื้อเพลิง 2. ความร้อน 3. ออกซิเจน 4. ปฏิกิริยาลูกโซ่

สามเหลี่ยมของไฟ

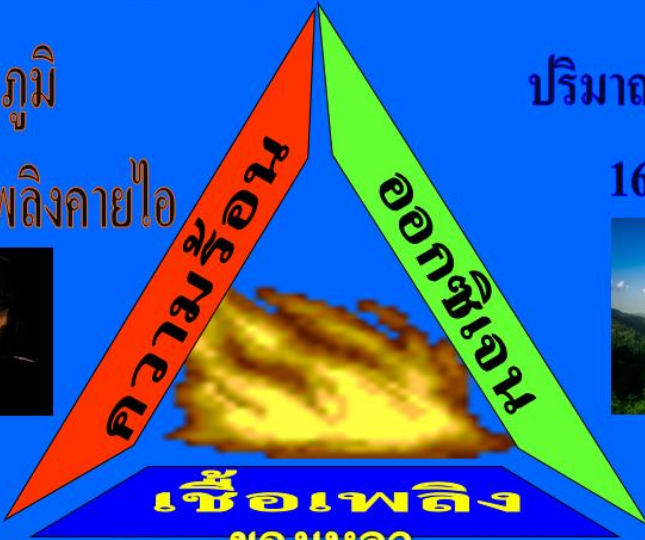

อุณหภูมิ
ที่ทำให้เชื้อเพลิงคายไอ

ปริมาณออกซิเจน

16-21 %

ของแข็ง

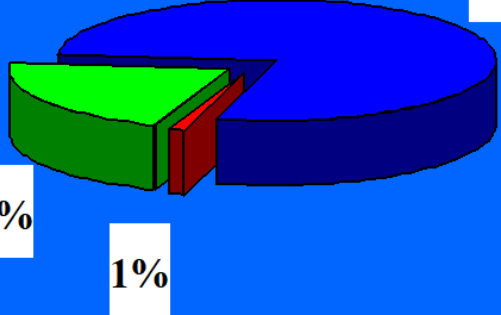

ก๊าซ

อากาศ

ชั้นบรรยากาศ

Click to add text

- ออกซิเจน 21%
- ไนโตรเจน 78 %
- คาร์บอนไดออกไซด์ 1%

4. การแบ่งประเภทของไฟ

โดยทั่วไปแบ่งชนิดของไฟตามลักษณะและปฏิกิริยาในการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงตามมาตรฐานของสมาคมป้องกันอัคคีภัยของสหรัฐอเมริกา (National Fire Protection Association : NFPA)

1. **ไฟประเภท A (Class “A”)** เป็นการเผาไหม้ที่เกิดจากเชื้อเพลิงธรรมดาโดยทั่วไป เช่น ไม้ กระดาษ ผ้า พลาสติก ฯลฯ เชื้อเพลิงเหล่านี้มีลักษณะ และปฏิกิริยาในการเผาไหม้ โดยการคายไอออกมาตามผิวโดยที่เนื้อแท้ของเชื้อเพลิงยังไม่แปรสภาพเป็นของเหลว
2. **ไฟประเภท B (Class “B”)** เป็นการเผาไหม้ที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่เป็นสารไฮโดรคาร์บอนทุกชนิด เช่น ก๊าซธรรมชาติ ก๊าซหุงต้ม (LPG) น้ำมันที่ใช้กับเครื่องยนต์ขยายนวม พาราฟิน ตัวทำละลายต่าง ๆ เป็นต้น โดยมีลักษณะของการลุกไหม้โดยเป็นก๊าซหรือของเหลวที่ซบไอออกมา ถ้าเป็นลักษณะแข็งตัวก็จะหลอมเหลวแล้วคายไอออกมา
3. **ไฟประเภท C (Class “C”)** เป็นการเผาไหม้ที่เกิดจากกระแสไฟฟ้าที่เกิดจากอาร์คสปาร์ค การใช้ไฟฟ้าเกินกำลัง เมื่อเกิดการเผาไหม้ยังมีกระแสไฟฟ้าอยู่ในอุปกรณ์ไฟฟ้านั้น โดยกระแสไฟฟ้ายังไม่ได้ถูกตัดออก แต่ถ้าหากตัดกระแสไฟฟ้าออกแล้วสิ่งเหล่านี้ก็คือ เชื้อเพลิง “A” “B” หรือ “D” นั่นเอง
4. **ไฟประเภท D (Class “D”)** เป็นการเผาไหม้ที่เกิดจากพวกโลหะที่ลุกไหม้และให้ความร้อนสูง พวกวัตถุระเบิด พวกที่ทำปฏิกิริยากับน้ำได้ เช่น แมกนีเซียม (Magnesium) , โซเดียม (Sodium) , ไทเทเนียม (Titanium) , โพแทสเซียม (Potassium) เป็นต้น ลักษณะการลุกไหม้ของประเภท “D” นี้จะให้ความร้อนสูงมากทำให้เกิดการลุกลามอย่างรวดเร็วบางครั้งเกิดการระเบิดขึ้นและเชื้อเพลิงบางชนิดทำปฏิกิริยากับน้ำ เช่น โซเดียม ทำให้เกิดก๊าซไฮโดรเจน ซึ่งเป็นก๊าซที่ไวไฟ
5. **ไฟประเภท K (Class “K”)** เป็นการเผาไหม้ที่เกิดจาก คราบน้ำมันหมู น้ำมันพืชหรือในปล่องระบายควันในห้องครัว

5. การป้องกันแหล่งกำเนิดไฟฟ้าของการติดไฟ

การเกิดเพลิงไหม้ขึ้น เกิดขึ้นเนื่องจากการทำปฏิกิริยาระหว่างความร้อน เชื้อเพลิง และออกซิเจนในอากาศที่มีสัดส่วนที่เหมาะสมทำให้เกิดการจุดติด เมื่อทราบว่าองค์ประกอบของไฟมีอะไรบ้าง จำเป็นต้องควบคุมไม่ให้สัดส่วนขององค์ประกอบของไฟไปผสมทำให้เกิดการจุดติดได้ ซึ่งเราไม่สามารถควบคุมออกซิเจนได้ เพราะโดยปกติจะมีออกซิเจนผสมอยู่ในอากาศโดยธรรมชาติ

ข้อแนะนำ สำหรับการดูแลป้องกันแหล่งกำเนิดของการติดไฟ อาจทำได้โดยการลดความร้อน การกำจัดความร้อนหรือการป้องกันไม่ให้มีเชื้อเพลิงไปสัมผัสความร้อน ซึ่งอุปกรณ์ไฟฟ้าควรใช้ให้เหมาะสมกับงาน และควรมีการตรวจสอบอุปกรณ์ไฟฟ้า เพื่อป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร นอกจากนี้การทำความสะอาดอุปกรณ์ไฟฟ้า ควรใช้น้ำยาเฉพาะ และควรเป็นชนิดที่ไม่ไวไฟ สรุบบโดยสังเขปได้ดังนี้

1. การลดความเสียหาย อาจทำได้โดยการใช้สารสำหรับหล่อลื่นที่ไม่ไวไฟ และเป็นชนิด ที่ได้รับการแนะนำจากผู้สร้างอุปกรณ์หรือฝ่ายวิศวกรรม ควรมีการทำความสะอาดอุปกรณ์เสมอ ๆ เพื่อไม่ให้เกิดการสะสมของฝุ่น ซึ่งอาจเป็นเชื้อไฟ

2. วัสดุไวไฟชนิดพิเศษ ควรเก็บรักษาให้ถูกต้องตามลักษณะการจัดเก็บสารเคมีนั้น ๆ เช่น เก็บไว้ในสถานที่ที่สามารถควบคุมอุณหภูมิที่พอเหมาะ หรือห่างไกลจากความร้อนจะไม่ทำให้เกิดการเผาไหม้

3. การเชื่อมและการตัดโลหะ ควรจัดเป็นบริเวณแยกต่างหากจากงานอื่น ๆ ควรอยู่ในบริเวณ ที่มีการถ่ายเทอากาศสะดวก และพื้นที่จะต้องเป็นชนิดทนไฟ แต่ถ้าหากจัดให้อยู่แยกต่างหากไม่ได้ ก็ควรจัดเตรียมบริเวณสำหรับการเชื่อมและการตัดโลหะที่คำนึงถึงการใช้พื้นที่ทนไฟ ต้องมีการป้องกันประกายไฟ เพื่อไม่ให้เกิดการเชื่อมหรือตัดโลหะกระเด็นไปในบริเวณอื่น ๆ โดยเฉพาะต้องไม่มีเชื้อเพลิง อยู่ในบริเวณใกล้เคียง และควรจัดหาอุปกรณ์สำหรับดับเพลิงไว้ในบริเวณนี้ด้วย

4. การใช้เตาเผาแบบเปิดหรือเปลวไฟที่ไม่มีสิ่งปิดคลุม ต้องมีการป้องกันการกระเด็น ของลูกไฟ ต้องไม่เก็บสารที่เป็นเชื้อเพลิงไว้ในบริเวณที่ใกล้เคียง ไม่ควรทิ้งให้ติดไฟโดยไม่มี การดูแล รวมทั้ง ต้องมีการถ่ายเทอากาศที่เหมาะสม

5. การสูบบุหรี่และการจุดไฟ ควรจัดให้มีบริเวณสูบบุหรี่สำหรับพนักงานและจัดป้าย แสดงไว้ และต้องเข้มงวดให้พนักงานปฏิบัติตาม สูบบุหรี่เฉพาะบริเวณที่กำหนดไว้สำหรับสูบบุหรี่ได้ ควรจัดภาชนะสำหรับทิ้งก้นบุหรี่ ส่วนบริเวณใดที่ห้ามการสูบบุหรี่ ควรห้ามจุดไฟและเตรียมการสำหรับป้องกันการเกิดอัคคีภัยที่อาจเกิดจากความประมาทเลินเล่อ รวมทั้งประกาศหลักปฏิบัติในการใช้พื้นที่ เพื่อให้พนักงานเข้าใจ และให้ความร่วมมือป้องกันอัคคีภัย

6. วัตถุที่ผิวร้อนจัด เช่น ปล่องไฟ ท่อไอน้ำ ท่อน้ำร้อน ไม่ควรติดตั้งผ่านส่วนที่เป็นพื้น หรือ เพดาน ควรจัดให้ผ่านผนังทนไฟ หรือมีการหุ้มห่อด้วยสาร หรือวัสดุทนไฟ รวมทั้งจัดให้มีการถ่ายเทความร้อน ในบริเวณนั้นด้วย สำหรับโลหะที่ถูกทำให้ร้อนจัด ควรบรรจุในภาชนะ หรือผ่านไปตามอุปกรณ์ ที่จัดไว้โดยเฉพาะ

7. ไฟฟ้าสถิต ประจุไฟฟ้าสถิต ส่วนใหญ่เกิดขึ้นเนื่องจากการเสียดสีของสารที่ไม่เป็นตัวนำ ซึ่งเมื่อเกิดการถ่ายเทประจุไฟฟ้า ก็จะทำให้เกิดประกายไฟ และถ้าประกายไฟสัมผัสกับเชื้อเพลิง ก็อาจเกิด การลุกไหม้ การป้องกันไม่ให้เกิดไฟฟ้าสถิต เป็นไปได้ยาก วิธีแก้ไขที่นิยมใช้โดยทั่วไป คือ การต่อสายดิน การต่อกับวัตถุที่ทำหน้าที่เป็นตัวรับประจุได้ การรักษาระดับความชื้นสัมพัทธ์ที่ระดับที่เหมาะสม และ การทำให้บรรยากาศรอบ ๆ เป็นประจุไฟฟ้า ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นตัวนำประจุไฟฟ้าออกจากวัตถุที่เก็บประจุ ไฟฟ้าสถิตไว้ในตัวมัน แต่วิธีนี้ควรใช้ภายใต้คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้เท่านั้น เพราะฉะนั้น กรรมวิธีในการทำให้เกิดประจุไฟฟ้า อาจเป็นตัวก่อให้เกิดการลุกไหม้เสียเอง

8. การจุดติดจากการสะสมความร้อน จนเกิดการลุกไหม้ขึ้นเองของสารบางชนิด เช่น ผ้าซีรี่ย์ ที่ชุ่มน้ำมันพืช น้ำมันไฮดรอลิก ถ้าอยู่ในภาชนะเปิด สามารถดูดกลืนออกซิเจนจากอากาศ ทำให้เกิดสะสม ความร้อน ลุกไหม้ขึ้นมาได้เอง

9. สารที่ทำปฏิกิริยากับน้ำ แล้วคายความร้อนออกมาสะสมในวัสดุเชื้อเพลิง เกิดการลุกไหม้ขึ้น เช่น ปูนขาว ผงโซดาไฟ เป็นต้น

10. การสลายตัว (การเน่าเสีย) ของวัชพืช โดยแบคทีเรียจะคายความร้อน ออกมาด้านบน จนทำให้ด้านบนของกองวัชพืชที่แห้ง เกิดการลุกไหม้ขึ้น เป็นต้น

6. วิธีดับเพลิง

ทฤษฎีการดับไฟทำได้ 4 วิธี

1. การทำให้เย็นตัวลง หรือ ทำการหล่อเย็น
2. ทำอับอากาศ หรือ ใช้วิธีคลุมดับ
3. การขจัดเชื้อเพลิงหรือการตัดการหมุนเวียนของเชื้อเพลิง
4. ตัดปฏิกิริยาลูกโซ่

7. ทำอย่างไรเมื่อเกิดเพลิงไหม้

10 วิธีปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้

1 ตั้งสติ
ไม่ตื่นตระหนก

2 ดึง/กด
สัญญาณเตือนไฟไหม้

3 โทรแจ้ง 199
ให้มาควบคุมเพลิง

4 ใช้ถังดับเพลิง
ควบคุมเพลิงในเบื้องต้น

5 ถ้าไฟลุกลามติดเสื้อผ้า
ให้รีบถอดเสื้อผ้า
หรือ ใช้วิธีนอนทับพื้น

6 อย่าเพิ่งเปิดประตู
ให้ใช้มือสัมผัสลูกบิดประตู
หากร้อนไม่ควรออกไป

7 หมอบคลานต่ำ
หรือย่อตัวให้ใกล้ระดับพื้น

8 ห้ามใช้ลิฟต์
ให้ใช้บันไดหนีไฟ
ออกจากอาคาร

9 หาดผ้าชุบน้ำ
ปิดจมูกและปาก

10 ไม่หนีไปอยู่ในห้องน้ำ
และไม่ขึ้นชั้นบน

8. เครื่องมือดับเพลิงชนิดต่าง ๆ

หลักการดับเพลิง สามารถทำได้ 4 วิธี คือ

1. การกำจัดเชื้อเพลิง ทาได้โดยการนำเชื้อเพลิงออกไปจากบริเวณเกิดอัคคีภัย และสำหรับกรณีขนถ่ายเอาเชื้อเพลิงออกไปไม่ได้ ควรใช้วิธีนำสารอื่น ๆ มาเคลือบผิวของเชื้อเพลิงเอาไว้ เช่น การใช้ผงเคมี โฟม น้ำ ละลายด้วยผงซักฟอก ซึ่งเมื่อฉีดลงบนผิววัสดุแล้วจะปกคลุมอยู่นานตราบเท่าที่น้ำ หรือสารเคมีอื่น ๆ ที่ผสมใน น้ำยังไม่สลายตัว

2. การกำจัดออกซิเจน โดยการปิดกั้นออกซิเจนไม่ให้ไปรวมตัวกับไอของเชื้อเพลิง เนื่องจากออกซิเจนเป็นองค์ประกอบหนึ่งของไฟ วิธีการกำจัดออกซิเจนมีหลายวิธี เช่น ฉีดน้ำหรือสารปกคลุมอื่น ๆ ไปคลุมผิวเชื้อเพลิงหรือฉีดแก๊สเฉื่อย เช่น ไนโตรเจน หรือคาร์บอนไดออกไซด์ไปปกคลุมบริเวณเพลิงไหม้ ทาให้จำนวนออกซิเจนในอากาศมีปริมาณต่ำ ลงจนไม่มีการสันดาปอีกต่อไป โดยทั่วไปแล้วเชื้อเพลิงจะถูกล้อมด้วยออกซิเจนประมาณ 21 % ซึ่งเกินพอสำหรับการเผาไหม้ เพราะไฟต้องการเพียง 16 % แต่ถ้าหากเราสามารถทาให้ออกซิเจนลดจำนวนลงไปได้ ก็ไม่ได้หมายความว่าเรา สามารถดับไฟได้เลยทีเดียว หากออกซิเจนน้อยลงไฟก็อาจยังคงไหม้แบบคุได้ (ไม่มีเปลว) เช่น ไฟไหม้ในตู้เก็บ ของในลักษณะคุ เมื่อเปิดฝาทู้ออกไฟก็จะลุกทันที ทั้งนี้เพราะออกซิเจนจากภายนอกเข้าไปช่วยในการเผาไหม้ อย่างเพียงพอ

3. การลดอุณหภูมิ (ลดความร้อน) เมื่อทำให้อุณหภูมิของเชื้อเพลิงต่ำ ลงไฟจะจู่ดับไป แม้จะมีเชื้อเพลิงและออกซิเจนผสมกันอยู่ก็ไม่เกิดการสันดาป เพลิงก็จะสงบลง วิธีการลดอุณหภูมิหรือการลดความร้อน เป็นวิธีที่ใช้กันแพร่หลายซึ่งจะใช้น้ำทาการดับไฟ การดับโดยวิธีนี้จะทาให้เชื้อเพลิงเย็นตัวลง เพื่อลดอัตรา การกลายเป็นไอเพื่อป้องกันการระเบิด เนื่องจาก OVER PRESSURE หรือทำให้อุณหภูมิต่ำ ลง

4. การขัดขวางปฏิกิริยาลูกโซ่ การเผาไหม้ที่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวดเร็วและแรงขึ้นเรื่อย ๆ เกิดขึ้นเนื่องจากอนุมูลอิสระที่ถูกเหวี่ยงออกไปแล้วกลับเข้าไปที่ฐานของไฟอย่างรวดเร็ว ดังนั้น จึงมีการทดลองหาสารเคมีที่สามารถขัดขวางการเกิดปฏิกิริยาลูกโซ่ของไฟ ซึ่งพบว่าฮาโลนอน (HALON) เมื่อฉีดใส่ไฟมันจะเข้าไปแทนที่อนุมูลอิสระอย่างรวดเร็ว แต่ต้องระวังในการใช้เพราะอาจจะทำให้ขาดอากาศหายใจได้ เนื่องจากฮา ลอน (HALON) หนักกว่าอากาศ จึงสามารถไล่อากาศออกไป สารดังกล่าว ได้แก่ ไฮโดรคาร์บอนประกอบกับ ฮาโลเจน (Halogenated-Hydrocarbon) ซึ่งสารฮาโลเจน ได้แก่ ไอโอดีน โบรมีน คลอรีน และฟลูออรีน (เรียง ตามลำดับความสามารถในการใช้งาน) สารดับเพลิงประเภทนี้มีชื่อเรียกว่า ฮาโลนอน (HALON) เช่น HALON 1211 HALON 1301 แต่ปัจจุบันได้ถูกเลิกผลิตแล้ว โดยมีสารอื่นมาทดแทน เช่น FM-200

สัญลักษณ์	 ไม้,กระดาษ	 น้ำมัน, แก๊ส	 ไฟฟ้า	 น้ำมันทำอาหาร
ชนิดถังดับเพลิง (Product Type)	เพลิงไหม้ที่เกิดจากเชื้อเพลิงของแข็ง เช่น ไม้, ฟ้ายา, กระดาษ, พลาสติก	เพลิงไหม้ที่เกิดจากเชื้อเพลิงของเหลวติดไฟและก๊าซติดไฟ แร่น้ำมันเชื้อเพลิงและก๊าซหุงต้ม	เพลิงไหม้ที่เกิดจากวัสดุและอุปกรณ์ที่มีกระแสไฟฟ้าไหลอยู่ เช่น ไฟฟ้าสวิตช์วงจร	เพลิงไหม้ที่เกิดจากน้ำมันที่ใช้ในการประกอบอาหาร (น้ำมันพืช, น้ำมันเตา)
 สเปรย์โฟม (Foam Spray)	 ได้	 ได้ (แบบจำกัด)	 ไม่ได้	 ไม่ได้
 ผงเคมีแห้ง (Dry Chemical)	 ได้	 ได้	 ได้ (แบบจำกัด)	 ไม่ได้
 สารเหลวระเหย (BF2000)	 ได้	 ได้	 ได้	 ไม่ได้
 เคมีสูตรน้ำ (Fireade2000)	 ได้	 ได้	 ได้	 ได้

9. วิธีการใช้อุปกรณ์ดับเพลิง

4 ขั้นตอน ใช้เครื่องดับเพลิง

ดึง - ปลด - กด - ส่าย

1 ดึง ทำการดึงสายฉีด
จากที่เก็บ

2 ปลด ทำการดึงสลัก
เพื่อปลดล๊อคควาล์วที่หัวถัง

3 กด ทำการกดด้านบนจับ
เพื่อทำการฉีดสารเคมีออกมา
พร้อมจับปลายสายให้แน่น

4 ส่าย เข้าใกล้ 2-4 เมตร ด้านเหนือลม
พร้อมฉีดไปยังฐานของไฟ โดยส่ายสายฉีด
ไปมาซ้าย-ขวา จนเปลวไฟดับสนิท

วิธีการตรวจเช็คถังดับเพลิง (เบื้องต้น)

การตรวจสอบถังดับเพลิง (เบื้องต้น) สามารถทำได้ง่ายๆ ดังนี้

1. ดูที่เข็มในมาตรวัด (Pressure Gauge) ของถังดับเพลิง เครื่องดับเพลิงที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ เข็มจะชี้ที่ช่องสีเขียว

(สังเกตตามรูป) แต่ถ้าเข็มเอียงมาทางซ้ายแสดงว่าแรงดันไม่มี ต้องรีบนำไปเติมแรงดันทันที ซึ่งควรตรวจสอบเป็นประจำทุกเดือน

**เครื่องดับเพลิง
ใช้งานได้ปกติ
(เข็มชี้ช่องเขียว)**

**เครื่องดับเพลิง
สภาพขัดข้อง
(เข็มชี้ช่องแดง)**

2. ตรวจสอบ สายฉีก หัวฉีด อย่าให้มีผองผุดตัน เป็นประจำทุกเดือน
3. ถ้าไฟไหม้ หรือกระทบกระเทือนอย่างรุนแรง ให้ส่งไปตรวจสอบและบรรจุใหม่ สภาพบรรจุของถังดับเพลิงต้องไม่บวม หรือบวม และไม่ขึ้นสนิม
4. ถังดับเพลิง ถังสีแดง “ผลเคมีแห้ง” 3-5 ปี (อยู่ที่การบำรุงรักษา)
ถังดับเพลิง สีเขียวอื่น ๆ “สารสะอาดและเคมีน้ำ” ที่ 8-10 ปี
5. อายุการใช้งาน ถังดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง (ถังสีแดง) มีอายุประมาณ 5 ปี ชนิดฮาโลทรอนวัน (ถังสีเขียว) และชนิดก๊าซ CO2 มีอายุประมาณ 10 ปี
6. ถังดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง (ถังสีแดง) หากมีการใช้งานแล้ว ต้องนำไปเติมสารเคมีใหม่ทุกครั้ง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

วิทยาเขตนครราชสีมา

หน่วยงาน สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

งบประมาณเงินรายได้ (บริหารสินทรัพย์) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

รหัสโครงการ 68-1300-5-4001-00

1. ชื่อโครงการ อบรมเชิงปฏิบัติการฝึกซ้อมดับเพลิงและหนีไฟอาคารสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ลักษณะโครงการ (✓) จัดฝึกอบรม (.....) จัดงาน (.....) จัดตามภารกิจปกติ
3. โครงการนี้สอดคล้องกับนโยบายชาติ และผลผลิต
นโยบายที่ 4 : การศึกษา และเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
ผลผลิต : ผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. ความสอดคล้องประเด็นยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัด ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ : 4 เปลี่ยนผ่านระบบการบริหารองค์กรสู่ยุคดิจิทัล และเชื่อมโยงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน KPI 14 Top university among technological universities - SEA or global (SDGs THE : Impact Ranking) ลำดับที่ 14.1 UI Green Metric World University Rankings
5. ความสอดคล้องกับ Cluster / Commonality / Physical grouping ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
Cluster : Commonality
Commonality : Hands On
Physical grouping : -
6. หน่วยงานที่รับผิดชอบ หน่วยงานงานบริหารงานทั่วไป สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
7. สถานที่ดำเนินงาน (ระบุ) ชื่อสถานที่ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
8. ระยะเวลาดำเนินการ วันที่ 1 – 31 ธันวาคม 2567
9. หลักการและเหตุผล

ด้วยสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานสู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2565 - 2569) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 เปลี่ยนผ่านระบบการบริหารองค์กรสู่ยุคดิจิทัล และเชื่อมโยงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน KPI 14 Top university among technological universities - SEA or global (SDGs THE i: Impact Ranking) ลำดับที่ 14.1 UI Green Metric World University Rankings และตามเกณฑ์สำนักงานสีเขียว ของกรม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์สำนักงานสีเขียวหมวดที่ 5 สภาพแวดล้อมและความปลอดภัย ข้อที่ 5.5 การเตรียมความพร้อมต่อสภาวะฉุกเฉิน ข้อ 5.5.1 การอบรมฝึกซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟตามแผนที่กำหนด ซึ่งเกณฑ์กำหนดให้พนักงานทุกคนจะต้องเข้าฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง รวมถึงเพื่อให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการและดำเนินการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นอาคารที่ให้บริการด้านวิทยบริการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และบริการด้านอาคารสถานที่ เช่น ห้องประชุม ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องเรียน แก่นักศึกษา บุคลากร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และบุคคลภายนอก โดยอาคารสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มีพื้นที่ภายในและภายนอกอาคารประมาณ 17,662 ตารางเมตร ประกอบด้วย 3 อาคาร คือ อาคาร 12A สูง 3 ชั้น อาคาร 12B สูง 6 ชั้น และอาคาร 12C สูง 5 ชั้น หากมีเหตุเพลิงไหม้เกิดขึ้นอาจจะ

เกิดความไม่พร้อมในหลายด้านซึ่งเป็นผลเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของทางราชการ ดังนั้น บุคลากรจำเป็นต้องทราบและเข้าใจแผนการป้องกันอัคคีภัยและซักซ้อมการอพยพหนีไฟอย่างสม่ำเสมอ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศพิจารณาถึงสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้จัดให้มีโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการฝึกซ้อมดับเพลิงและหนีไฟอาคารสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ประจำปี พ.ศ. 2567 เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันและระงับอัคคีภัยได้อย่างทันท่วงที มีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัย

10. วัตถุประสงค์

- 10.1 เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินภายในอาคารสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 10.2 เพื่อให้บุคลากรใช้อุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้นได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย
- 10.3 เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการควบคุมและการดับเพลิงขั้นต้นอย่างถูกวิธี

11. เป้าหมาย

- 11.1 บุคลากรในหน่วยงานสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- 11.2 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output) จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- 11.3 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome) บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการควบคุมและการใช้อุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้นได้ถูกต้องและปลอดภัย

12. กิจกรรมดำเนินงาน (ให้ระบุกิจกรรมที่จะทำในโครงการ)

อบรมเชิงปฏิบัติการฝึกซ้อมดับเพลิงและหนีไฟอาคารสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

13. กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมโครงการ (ให้ระบุกลุ่มเป้าหมาย และจำนวนให้ชัดเจน)

บุคลากรสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ	จำนวน	46	คน
วิทยากรบรรยาย	จำนวน	1	คน
วิทยากรภาคปฏิบัติ	จำนวน	2	คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	49	คน

14. งบประมาณ 18,200 บาท

14.1 ค่าตอบแทน 6,000 บาท

- ค่าวิทยากรบรรยาย (600 บาท X 1 คน X 4 ชั่วโมง) 2,400 บาท
- ค่าวิทยากรภาคปฏิบัติ (600 บาท X 2 คน X 3 ชั่วโมง) 3,600 บาท

14.2 ค่าใช้สอย 9,120 บาท

- อาหารว่างผู้เข้าร่วมอบรม และวิทยากร (48 คน x 35 บาท x 2 มื้อ) 3,360 บาท
- อาหารกลางวันผู้เข้าร่วมอบรม และวิทยากร (48 คน x 120 บาท x 1 มื้อ) 5,760 บาท

14.3 ค่าวัสดุ

3,080 บาท

- กระดาษ A4	(5 รีม × 109 บาท)	545 บาท
- กระดาษการ์ดสี A4 120 แกรม	(1 แพ็ค × 120 บาท)	120 บาท
- ถ่าน Alkaline 1.5 V AA	(6 แพ็ค × 65 บาท)	390 บาท
- ปากกาไวท์บอร์ดสีแดง	(3 แท่ง × 20 บาท)	60 บาท
- ปากกาไวท์บอร์ดสีน้ำเงิน	(4 แท่ง × 20 บาท)	80 บาท
- เชือกฟาง	(5 ม้วน × 50 บาท)	250 บาท
- ยานีตยุง ขนาด 600 มิลลิเมตร	(2 กระป๋อง × 130 บาท)	260 บาท
- สเปรย์ปรับอากาศ 300 มิลลิเมตร	(2 กระป๋อง × 85 บาท)	170 บาท
- ปากกาสีน้ำเงิน	(1 กล่อง × 205 บาท)	205 บาท
- จ้างทำป้ายชื่อโครงการ ขนาด 90 ซม. X 180 ซม. (1 ป้าย × 1,000 บาท)		1,000 บาท

หมายเหตุ ขออภัยแจ้งจ่ายตามจริง

งบประมาณ ให้ระบุรายละเอียดการคำนวณรายการค่าใช้จ่ายที่ต้องการให้ชัดเจน

ตามระเบียบกระทรวงการคลัง และตามนโยบายมาตรการประหยัดของมหาวิทยาลัยฯ ทั้งนี้ให้ผู้รับผิดชอบโครงการ
ประสานในส่วนนี้กับกองคลัง หรืองานคลังแต่ละวิทยาเขต ก่อนเสนอขออนุมัติโครงการ

15. แผนปฏิบัติงาน (แผนงาน) แผนการใช้จ่ายงบประมาณ (แผนเงิน) และ ตัวชี้วัดเป้าหมายผลผลิต

กิจกรรมดำเนินงาน/แผนการใช้จ่าย งบประมาณ (ใส่จำนวนเงินในช่วงเวลา ปฏิบัติงาน)	ปี พ.ศ. 2567			ปี พ.ศ. 2568									
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
อบรมเชิงปฏิบัติการฝึกซ้อมดับเพลิง และหนีไฟอาคารสำนักวิทยบริการและ เทคโนโลยีสารสนเทศ			↔ 18,200										
ตัวชี้วัดเป้าหมายผลผลิต													
- เชิงปริมาณ													
- จำนวนครั้งที่ดำเนินโครงการ (ครั้ง)			1										
- จำนวนกลุ่มเป้าหมายของโครงการ (ร้อยละ)			80										
- อื่น ๆ (ระบุ).....													
- เชิงคุณภาพ (ร้อยละ)	- ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในกระบวนการจัดโครงการ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 - อื่น ๆ (ระบุ).....												
- เชิงเวลา	- โครงการแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 - อื่น ๆ (ระบุ).....												
- เชิงค่าใช้จ่าย (บาท)	- งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ18,200.....บาท												

16. ผลที่คาดว่าจะเกิด (Impact)

- 16.1 เกิดความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินภายในอาคารสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 16.2 บุคลากรใช้อุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้นได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย
- 16.3 บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการควบคุมและการดับเพลิงขั้นต้นอย่างถูกต้อง

หมายเหตุ กรุณากรอกข้อมูลให้ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อประกอบการพิจารณาประมาณ

ลงชื่อ ผู้รับผิดชอบโครงการ

(นางสุรดี กอคุณกลาง)

ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

...../...../.....

เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อโดยตรง 0-4423-3069 ต่อ 2813

ความคิดเห็นผู้บังคับบัญชา.....

ลงชื่อ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรภัสสร อ่อนเกิด)

ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

...../...../.....

10.1.2 แผนรณรงค์ป้องกันอัคคีภัยแผนการตรวจตราเพื่อป้องกันอัคคีภัย

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการสำรวจความเสี่ยงและตรวจตรา เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกัน และขจัดต้นเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ โดยกำหนดให้บุคลากรและพื้นที่รับผิดชอบ ตรวจตราจุดเสี่ยงต่าง ๆ เช่น จุดเสี่ยงต่อการเกิดเพลิงไหม้ จุดที่ใช้ไฟและเก็บวัสดุไวไฟ จุดที่อาจก่อให้เกิดเชื้อเพลิง อุปกรณ์ไฟฟ้า

มีมาตรการป้องกันและระงับอัคคีภัย เพื่อให้ชีวิตและทรัพย์สินให้มีความปลอดภัย โดยมีการกำหนดมาตรการป้องกันและระงับอัคคีภัยดังนี้

10.1.2.1 จัดให้มีระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย ทั้งด้านการจัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิง การจัดเก็บวัสดุไวไฟ และวัสดุระเบิด (หากมี) การกำจัดของเสียจากห้องปฏิบัติการ การป้องกันฟ้าผ่า การติดตั้งระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ การจัดเส้นทางหนีไฟ รวมทั้งระบบป้องกันอัคคีภัย

10.1.2.2 จัดการตรวจตรา การอบรม การรณรงค์ป้องกัน อัคคีภัย การดับเพลิง การอพยพหนีไฟ การบรรเทาทุกข์ และการปฏิรูปพื้นที่พุ่มเมื่อเกิดอัคคีภัยขึ้น

- 10.1.2.3 จัดให้มีช่องทาง/เส้นทางหนีไฟสู่ทางออกภายนอกตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด
- 10.1.2.4 สำหรับบริเวณที่มีเครื่องใช้ไฟฟ้าติดตั้งอยู่ หรือมีกองวัสดุสิ่งของ หรือผนัง หรือสิ่งอื่นนั้นต้องจัดให้มีช่องทาง/เส้นทางหนีไฟสู่ภายนอก ให้มีความกว้างตามกฎหมายกำหนด
- 10.1.2.5 จัดให้มีเส้นทางหนีไฟสู่สถานที่ปลอดภัย
- 10.1.2.6 จัดให้มีการตรวจสอบอุปกรณ์ดับเพลิง มีการซ่อมบำรุง และตรวจตราให้มีสารเคมีที่ใช้ในการดับเพลิงตามปริมาณที่กำหนดตามชนิดของอุปกรณ์ดับเพลิงอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (ทุก 6 เดือน)
- 10.1.2.7 จัดให้มีการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟให้บุคลากรออกจากอาคาร

กิจกรรมการใช้ไฟฟ้า

มาตรการบรรลุเป้าหมาย

ไฟฟ้าและแสงสว่าง

ปิดไฟฟ้าทุกหลอดในสำนักงาน เวลาพักเที่ยง 12.00 – 13.00 น. และหลังเลิกงาน หรือเปิดเท่าที่จำเป็นในโซนพื้นที่ให้บริการ

ไมโครเวฟ

ถอดปลั๊ก/ปิดสวิตช์ทุกครั้งหลังใช้งาน

เครื่องปรับอากาศ

- เปิดอุณหภูมิ 25 องศา
- กำหนดเวลาเปิด-ปิดพื้นที่สำนักงาน
 - ช่วงเช้าเวลา 09.30 – 11.30 น.
 - ช่วงบ่ายเวลา 13.00 – 15.00 น.
- พื้นที่บริการ
 - มีการกำหนดช่วงเวลาเปิด-ปิด
 - เครื่องปรับอากาศเหมาะสมตามช่วงเวลาการให้บริการ
- ปิดประตู หน้าต่างทุกครั้งที่เปิดเครื่องปรับอากาศ

กาต้มน้ำร้อน

เสียบปลั๊กเวลา

- ช่วงเช้า 8.30 – 9.00 น.
- ช่วงบ่าย 12.00 – 13.00 น.

การใช้ลิฟท์

- ส่งเสริมให้ขึ้น-ลง บันไดแทนการใช้ลิฟท์
- ก่อนปิดลิฟท์ควรสังเกตเพื่อนร่วมทาง และควรใช้บันไดเมื่อขึ้น-ลง เพียงชั้นเดียว

เครื่องคอมพิวเตอร์

- ตั้งค่าปิดหน้าจอเมื่อไม่ใช้งาน
- ตั้งค่าเวลาปิดหน้าจออัตโนมัติ 1 นาที

ตู้เย็น

- จัดระเบียบอาหาร และเครื่องดื่มทุกสัปดาห์
- ละลายน้ำแข็งทุกเดือน
- ตรวจสอบขอบยางเป็นประจำ
- ปรับอุณหภูมิตามปริมาณอาหาร
- ไม่เปิด-ปิด ตู้เย็นบ่อย หรือเปิดทิ้งไว้นานเกินไป

เครื่องถ่ายเอกสาร และเครื่องพิมพ์

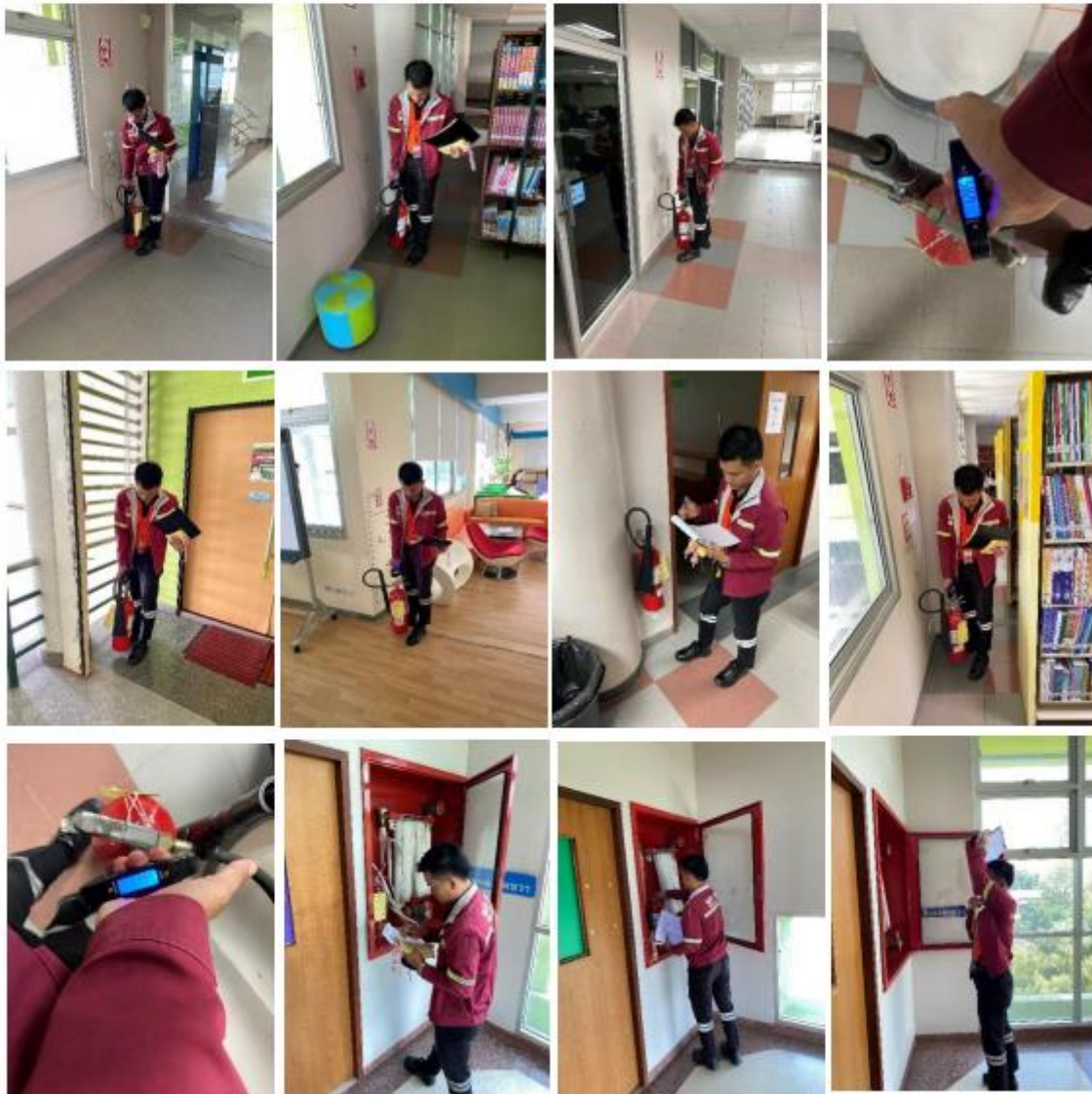

- เปิดเครื่องเวลา 8.30 – 16.00 น
- ตั้งโหมดค่าประหยัดพลังงาน
- ใช้งานเท่าที่จำเป็น
- ถอดปลั๊กทุกครั้งหลังเลิกงาน

การตรวจสอบถังดับเพลิง อาคารสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
โดยบริษัท นาซ่าไฟร์โปรดักส์ แอนด์เซฟตี้ จำกัด
เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2567

การดำเนินการ

1. ตรวจสอบสภาพถังดับเพลิง
2. ตรวจสอบวัดน้ำหนักสารเคมีภายในถังดับเพลิง (ถังดับเพลิงชนิด CO2)
3. ตรวจสอบแรงดันภายในถังดับเพลิง (ถังดับเพลิงชนิดเคมีแห้ง)

อุปกรณ์ดับเพลิงป้องกันอัคคีภัย

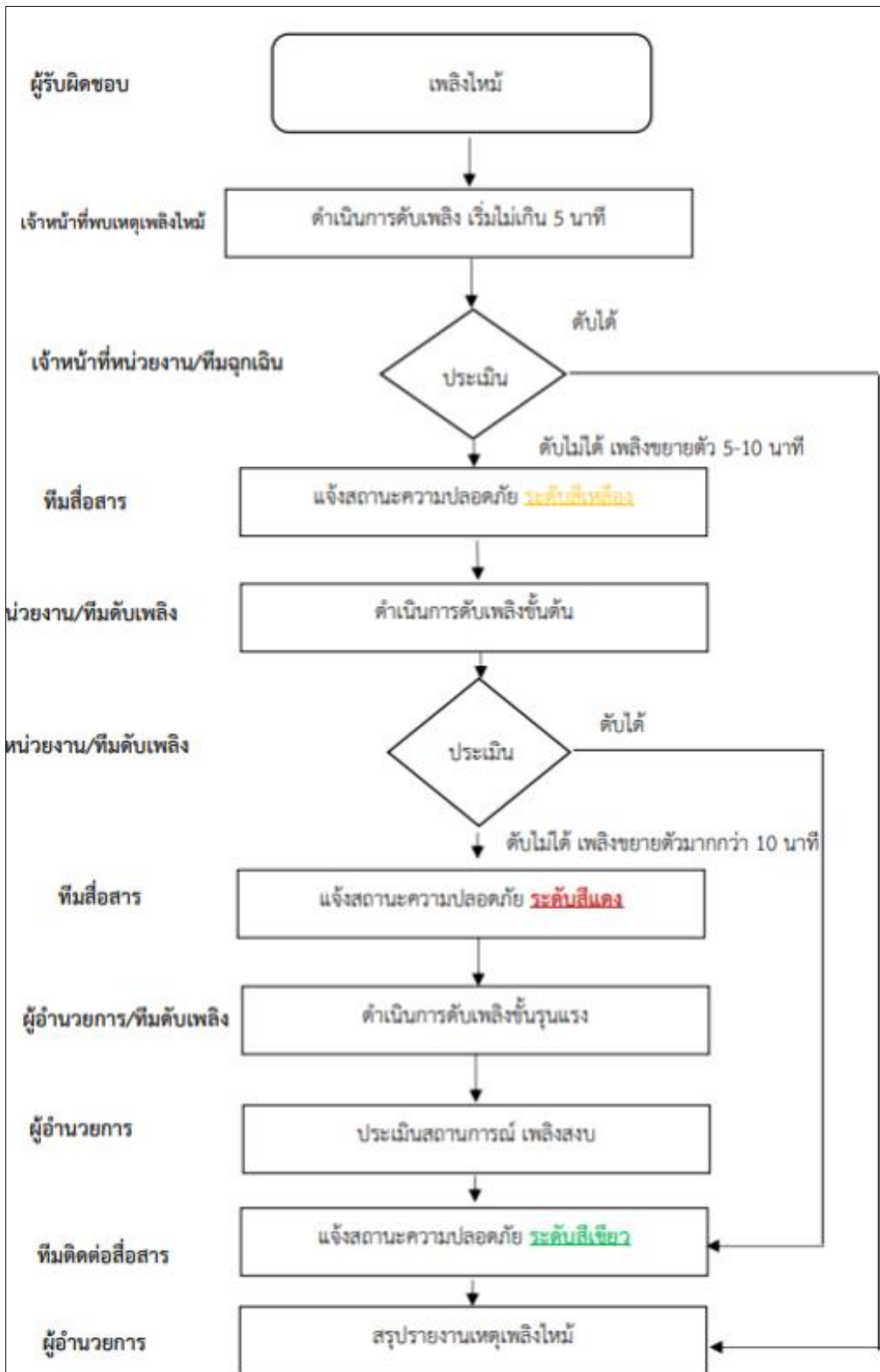
อุปกรณ์แจ้งเหตุเพลิงไหม้

10.2. ขณะเหตุเพลิงไหม้

10.2.1 แผนระงับอัคคีภัย

เพื่อกำหนดให้บุคคลที่ต้องปฏิบัติภารกิจในกรณีที่เกิดเหตุเพลิงไหม้อย่างชัดเจน และกำหนดขั้นตอนในการดับเพลิงให้มีการปฏิบัติตามแผนเพื่อให้เกิดความเสียหายจากเพลิงไหม้น้อยที่สุด ดังนี้

ผอ.ดับเพลิง	ทีมดับเพลิง	ทีมค้นหาและเคลื่อนย้าย	ทีมปฐมพยาบาลเบื้องต้น	ทีมขนย้ายทรัพย์สิน	ทีมรักษาความปลอดภัย/ทีมสื่อสาร
ผศ.พรภัสสร อ่อนเกิด นายสุเทพ ยนต์พิมาย นายประเมษฐ์ สักพันธ์ นางสาวนรารักษ์ บุตชา นางวันวิสาข์ ยนต์พิมาย	อาคาร 12C นายทศพล บุญใส นายมารุต หมายชัย	นางปวีณา นาคี น.ส.อากาศพร สุประดิษฐ์	นางสาวรติ กอคุณกลาง น.ส.ลำแพน กลิ่นพยอม	น.ส.อาจารย์ จรานูวัฒน์ นายทฤษฎ์ ประสิทธิ์ น.ส.ทัศนีย์ เปรียบจันทิก นายประภวิชญ์ บรรจงกุล	น.ส.อุไร แสงศิริ
	อาคาร 12A นายธีรธรรม์ โรจนรุ่งสาดิตย์ นายชัยวัฒน์ แดงจันทิก	นายทิวธวัช เมฆวิชัย นายหุติย โฉสูงเนิน นายวัฒนา คชช้าง นายรัฐสรณ์ เขียวเวช	นางจุฑารัตน์ บุญคำ น.ส.ชุตติกาอุจน์ สุเพ็ญ	นายพลากร ชาญสูงเนิน นายพุทธพงษ์ แผลมทอง น.ส. ปฎิมากร ผันสันเทียะ นายมานิช อุทรส	นายสายชล สารนอก
	อาคาร 12B น.ส.ชนัญชิตา เลิศจะบก นายพีระยุทธ หมื่นบุญมี น.ส.กิตติยา นิवासานนท์ น.ส.อุดมลักษณ์ พึ่งอารมณ	นายกฤษฎา ยงย่วน นางรติมา ปลั่งกลาง น.ส.วิลาวัลย์ แสนสุข นายไพล เพราะผักแว่น	น.ส.อุไรลดดา ศรีอ่อนลี น.ส.สุวรรณา ด้อยตา	น.ส.ยุพาวดี เพ็ชรขุนทด น.ส.นาคยา ธารณะกลาง นายศุภกร จันทรเสวด น.ส.จิตติรัตน์ มาบจะบก	นางรัชดาพร บุญไมตรี

โครงสร้างและบทบาทหน้าที่

โครงสร้าง	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่
ผอ.ดับเพลิง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผศ.พรภัสสร อ่อนเกิด 2. นายสุเทพ ยนต์พิมาย 3. นายปรเมศวร์ สักพันธ์ุ 4. นางสาวนรารักษ์ บุตรชา 5. นางวันวิสาข์ ยนต์พิมาย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. รับรายงานและเช็คความพร้อมของกองอำนวยการ 2. อำนวยการและสั่งการในการใช้แผนระงับเหตุเพลิงไหม้ขั้นรุนแรง 3. สั่งการให้ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก 4. สั่งการให้หน่วยงานหยุดหรือปฏิบัติกาต่อสูไฟ 5. ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่มาช่วยเหลือ 6. รายงานสถานการณ์ต่อผู้บริหาร
ทีมดับเพลิง	<p>อาคาร 12C</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นายทศพล บุญใส 2. นายมารุต หมายชัย <p>อาคาร 12A</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นายธีรธรรม โรจนรุ่งสกลิต 2. นายชัยวัฒน์ แดงจันทิก. <p>อาคาร 12 B</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. น.ส.ชนัญชิตา เลิศจะบก 2. นายพีระยุทธ หมั่นบุญมี 3. น.ส.กิตติยา นิเวศานนท์ 4. น.ส.อุดมลักษณ์ พึ่งอารมณ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เมื่อทราบเหตุเพลิงไหม้ ให้รับรายงานตัวต่อ ผอ.ดับเพลิง 2. รวบรวมหน่วยดับเพลิงที่อพยพที่จุดรวมพล 3. ตรวจสอบความพร้อมของทีมดับเพลิงและอุปกรณ์ทีม 4. สั่งการและประสานงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตัดกระแสไฟฟ้าจุดเกิดเหตุ 5. ฉีดน้ำดับเพลิง จนกว่าจะไม่สามารถดับได้ หรือจนกว่าเจ้าหน้าที่ดับเพลิงจะมาถึง 6. ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ดับเพลิง1ทีมโดยถอนกำลังออก1ทีมเพื่อช่วยลำเลียงอุปกรณ์ดับเพลิง สลับดับเพลิงกับทีมที่เหลือ หรือนำคนเจ็บออกไปปฐมพยาบาล 7. ถอนออกทั้งหมดเมื่อไม่สามารถดับเพลิงได้ 8. รายงานสถานการณ์ให้ ผอ.ดับเพลิงทราบ
ทีมค้นหาและเคลื่อนย้าย	<p>อาคาร 12C</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นางปวีณา นาคี 2. น.ส.อภาพร สุประดิษฐ์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายงานตัวต่อผอ.ดับเพลิง 2. ดำเนินการควบคุมสถานการณ์ตามคำสั่งผอ.ดับเพลิง 3. รายงานสถานการณ์และให้ข้อมูลเกี่ยวกับจุดเกิดเหตุต่อผอ.ดับเพลิง 4. รับแจ้งผู้สูญหาย และรายงานต่อหัวหน้าทีมค้นหาและเคลื่อนย้าย

โครงสร้างและบทบาทหน้าที่ (ต่อ)

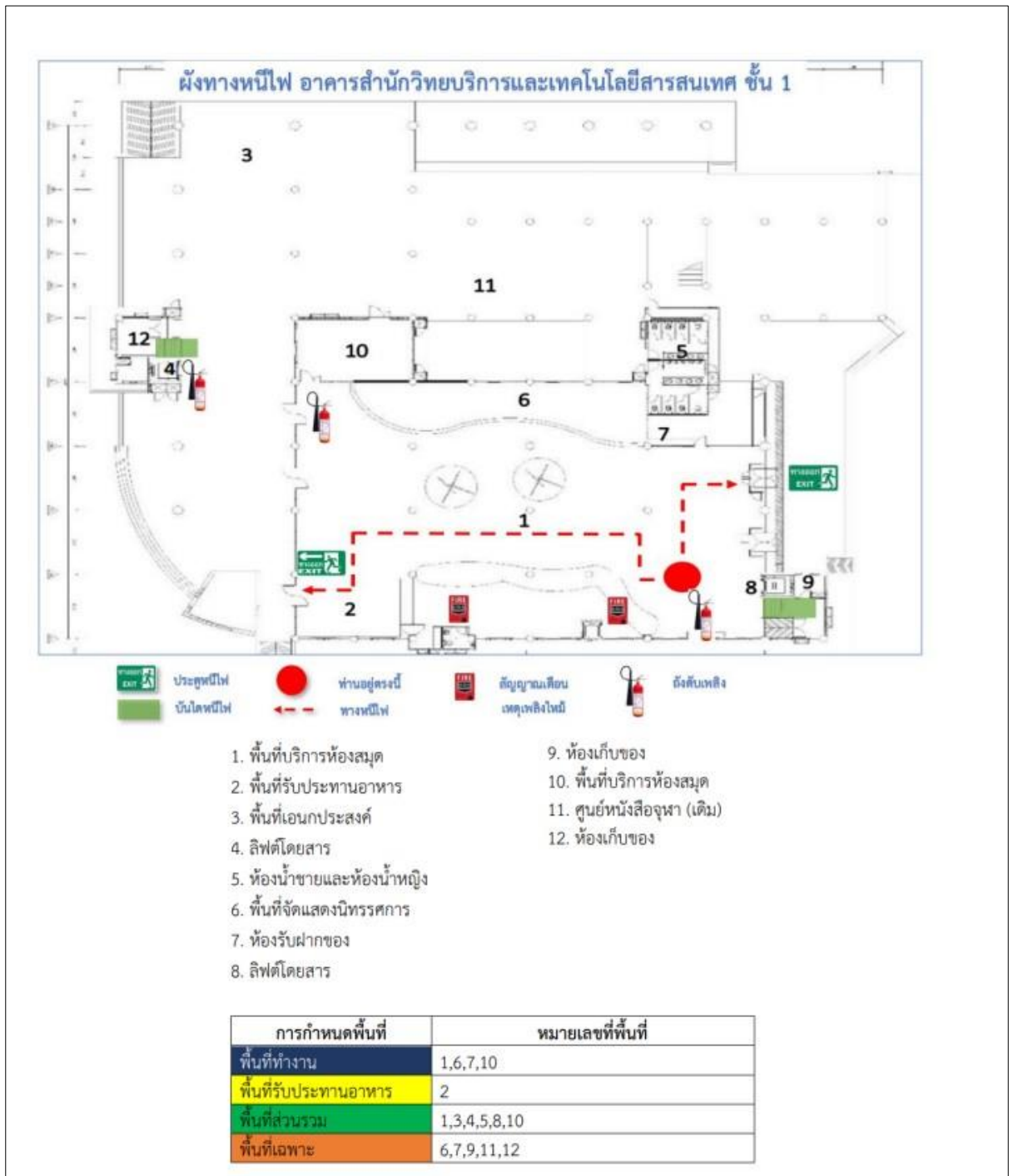
โครงสร้าง	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่
<p>ทีมค้นหา และ เคลื่อนย้าย</p>	<p>อาคาร 12A</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.นายทิวธวัช เมฆวิชัย 2.นายทุดิ โฉสูงเนิน 3.วัฒนา คชช้าง 4.รัฐสรณ์ เชี่ยวเวช <p>อาคาร 12 B</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.นายกฤษฎา ยงย่วน 2.นางรติมา ปลั่งกลาง 3.น.ส.วิลาวัลย์ แสนสุข 4.นายไพล เพราะผักแว่น 	<ol style="list-style-type: none"> 5.ทำการค้นหาผู้สูญหาย 6.รายงานยอดผู้สูญหาย แก่ผอ.ดับเพลิงเป็นระยะ 7. รอรับคำสั่งจากผอ.ดับเพลิง
<p>ทีมปฐม พยาบาล เบื้องต้น</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.นางสุรวดี กอคุณกลาง 2.น.ส.ลำแพน กลิ่นพะยอม 3.นางจุฑารัตน์ บุญคำ 4.น.ส.ชุตติกาญจน์ สุเพ็ญ 5.น.ส.อุไรลดา ศรีอุบลี 6.น.ส.สุวรรณา ต้อยตา 	<ol style="list-style-type: none"> 1.รายงานต่อหัวหน้า ผอ.ดับเพลิง 2.จัดเตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาลและช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ 3. จัดซื้อบาดเจ็บที่นำส่งโรงพยาบาลรายงานต่อ ผอ.ดับเพลิง
<p>ทีม ขนย้าย ทรัพย์สิน</p>	<p>อาคาร 12C</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.น.ส.อาจารย์ จรานุวัฒน์ 2.นายทฤษฎ์ ประสิทธิ์ 3.น.ส.ทัศนีย์ เปรียบจันทิก 4.นายประภาวิชญ์ บรรจงกุล <p>อาคาร 12A</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.นายพลากร ชาญสูงเนิน 2.นายพุทธพงษ์ แหลมทอง 3.น.ส.ปฎิมากร พันสันเทียะ 4.นายมานโซ อุทรส 	<ol style="list-style-type: none"> 1.ให้รับผิดชอบในการกำหนดจุดปลอดภัยในการเก็บวัสดุครุภัณฑ์ 2. อำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายขนส่งวัสดุครุภัณฑ์ และย้ายวัสดุในที่เกิดเพลิงไหม้ 3. อำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้าย รถยกไฟฟ้าทุกชนิดไปยังที่ปลอดภัย

โครงสร้างและบทบาทหน้าที่ (ต่อ)

โครงสร้าง	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่
ทีม ขนย้าย ทรัพย์สิน	อาคาร 12 B 1.น.ส.ยุพาวดี เพ็ชรขุนทด 2.น.ส.นาตยา ธารณะกลาง 3.นายศุภกร จันทรวเสด 4.น.ส.จิตติรัตน์ มาบจะบก	1.ให้รับผิดชอบในการกำหนดจุดปลอดภัยในการเก็บวัสดุครุภัณฑ์ 2. อำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายขนส่งวัสดุครุภัณฑ์ และย้ายวัสดุในที่เกิดเพลิงไหม้ 3. อำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้าย รถยกไฟฟ้าทุกชนิดไปยังที่ปลอดภัย
ทีมรักษา ความปลอดภัย/ทีม สื่อสาร	1.น.ส.อุไร แสงศิริ 2.นายสายชล สารนอก 3.นางรัชดาพร บุญไมตรี	1.รายงานตัวต่อ ผอ.ดับเพลิง 2. ประสานงานสั่งการโดยความเห็นชอบของ ผอ.ดับเพลิง 3.เป็นศูนย์รวมข้อมูลของทุกหน่วยงาน เพื่อรายงาน ผอ.ดับเพลิง 4. ติดต่อขอความช่วยเหลือภายนอกตามคำสั่ง ผอ.ดับเพลิง 5. จัดบันทึกเหตุการณ์จากทุกหน่วยงานที่แจ้ง 6. ประกาศแจ้งเหตุการณ์เข้าสู่ภาวะปกติ ตามคำสั่ง ผอ.ดับเพลิง 7. สรุปข่าวสาร สถานการณ์จากทุกหน่วย 8. ให้การต้อนรับและอำนวยความสะดวกต่อผู้บริหาร และบุคคลภายนอก

10.2.2 แผนอพยพหนีไฟ

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดทำแผนอพยพหนีไฟ โดยแสดงแผนผังเส้นทาง การหนีไฟ ตามพื้นที่ทั้งหมด 3 อาคาร ได้แก่ อาคาร A อาคาร B และอาคาร C มีทั้งหมด 6 แผนผัง ดังนี้

10.3. หลังเกิดเหตุเพลิงไหม้

10.3.1 แผนบรรเทาทุกข์ แผนปฏิรูปฟื้นฟู

แผนบรรเทาทุกข์

แผนบรรเทาทุกข์ จะประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. กาประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ
2. การสำรวจความเสียหาย
3. การรายงานตัวของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย และกำหนดจุดนัดพบของ บุคลากร นิสิต เพื่อรอรับคำสั่ง
4. การช่วยชีวิตและค้นหาผู้เสียชีวิต
5. การเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย ทรัพย์สินของผู้เสียชีวิต
6. การประเมินความเสียหาย ผลการปฏิบัติงานและรายงานสถานการณ์เพลิงไหม้
7. การช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
8. การปรับปรุงแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้โดยเร็วที่สุด

แผนปฏิรูปฟื้นฟู

แผนปฏิรูปฟื้นฟู ได้แก่ การทำรายงานผลการประเมินจากทุกด้านจากสถานการณ์จริงมาปรับปรุงแก้ไข โดยเฉพาะการป้องกันอัคคีภัย (ก่อนเกิดเหตุ) แผนปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ แผนบรรเทาทุกข์ (ทันทีที่เพลิงสงบ) รวมทั้งการปรับปรุงไขตัวบุคลากรต่าง ๆ ที่บกพร่อง

นอกจากนี้ยังมีโครงการเพื่อรองรับแผนปฏิรูปฟื้นฟู ได้แก่

1. โครงการประชาสัมพันธ์ สาเหตุการเกิดอัคคีภัยและแนวทางป้องกันในรูปแบบต่าง ๆ
2. โครงการสงเคราะห์ผู้ป่วย
3. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมและสรรหาสิ่งสูญเสียชีวิตให้กลับคืนสภาพปกติ

เอกสารอ้างอิง

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. แผนการดำเนินงาน
สำนักงานสีเขียว (Green Office) สำนักงานวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ประจำปี
พ.ศ. 2567. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <https://www.greenoffice.oarit.rmuti.ac.th/2023/>

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. แผนการป้องกันและ
ระงับอัคคีภัย. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <https://www.aru.ac.th/greenoffice/PDF/result-2567/5.5.2.pdf> [12 ธันวาคม 2567]

หน่วยฝึกอบรมดับเพลิงขั้นต้น ฝึกซ้อมดับเพลิงและซ้อมอพยพหนีไฟ ในสถานประกอบการเขตบางขุนเทียน
เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร. หลักสูตรอบรมดับเพลิงขั้นต้น สำหรับสถานประกอบการ.
[ออนไลน์] แหล่งที่มา : <https://bkt-fire.blogspot.com/2018/10/blog-post.html> [12 ธันวาคม 2567]